

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

МЕТОДИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті досліджено та узагальнено підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Проаналізовано зміст, переваги й недоліки кожного з них. Визначено, що сучасна економічна література не має єдиної методики комплексної оцінки економічної безпеки підприємства з урахуванням усіх необхідних для цього критеріїв. Запропоновано використання методичного підходу, що розроблений на основі узагальнення декількох підходів і складається з послідовних етапів оцінки для комплексного оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: економічна безпека підприємства; складові економічної безпеки; підходи; методи оцінки; комплексна оцінка.

Постановки проблеми. Методики оцінювання рівня економічної безпеки сучасних підприємств є однією з найважливіших задач економічної науки і практики, що викликає необхідність її комплексного вирішення, враховуючи сучасні тенденції розвитку підприємств, використання новітніх технологій та проблем, що викликані кризовими станами, які наразі існують. Оцінка економічної безпеки дає спроможність швидко усунути різноманітні загрози, або пристосуватися до наявних умов, що забезпечує стабільну діяльність компанії. Забезпечуючи надійний рівень економічної безпеки, підприємство розширюватиме ринки збуту, залучатиме нових інвесторів, покращуватиме власний «імідж», що позитивно впливатиме на прибутковість, конкурентоспроможність та фінансові результати. Отже, для забезпечення надійного рівня економічної безпеки насамперед необхідно комплексно оцінити її рівень та визначити ті фактори, які негативно впливають на діяльність організації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Оцінкою економічної безпеки підприємства за різними науковими підходами

займалися такі вчені, як Т. Г. Васильців, С. Т. Пілецька, Р. В. Варічева, Н. П. Сисоліна, Г. М. Коптєва, О. О. Сосновська, А. М. Дідик, В. Г. Алькема та ін. У своїх працях ці та інші науковці розглядають сутність економічної безпеки та її складових, необхідність дослідження цього явища та пропонують різні підходи до оцінки й аналізу рівня економічної безпеки підприємства.

Незважаючи на достатню кількість дослідників, питання оцінки економічної безпеки підприємства відноситься до тих питань економіки, стосовно яких не визначено єдиної методики оцінювання, тому важливим є завдання аналізу методичних підходів для вдосконалення оцінки рівня економічної безпеки підприємства.

Постановка завдання. З огляду на вищезазначене, метою даної роботи є аналіз існуючих в економічній літературі підходів до визначення рівня економічної безпеки підприємства, а також розробка методики комплексної оцінки її рівня.

Виклад основного матеріалу. Аналіз сучасної економічної літератури показує, що існує багато методологічних підходів до оцінки рівня економічної безпеки підприємства, які відрізняються якістю інформаційного забезпечення, алгоритмічною та математичною складністю. Тому це зумовлює необхідність і доцільність систематичної класифікації існуючих методів та їх узагальнення для подальшого вибору найбільш повних і надійних методик. Основні методи оцінки рівня економічної безпеки підприємства можна згрупувати за такими підходами (рисунок).

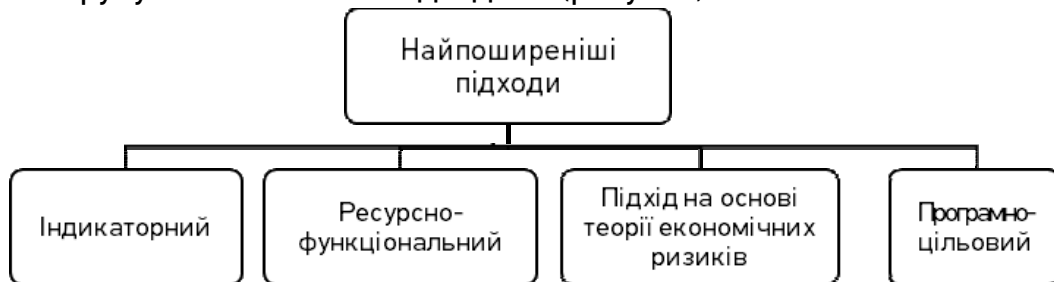

Рисунок. Найпоширеніші підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства

Джерело: систематизовано на основі [4; 8; 9; 10; 11]

Індикаторний підхід передбачає оцінку економічної безпеки підприємства на основі порівняння фактичних значень результатів фінансово-господарської діяльності з індикаторами, для яких встановлені граничні значення. У цьому сукупність показників (індикаторів), визначальних економічну безпеку, інтегрується у різні групи. Вибір індикаторів оцінки рівня економічної безпеки підприємства та спосіб їх угруповання різняться залежно від

галузевої специфіки, значущості загроз та суб'єктивних переваг авторів [4].

Ресурсно-функціональний підхід охоплює різні функціональні галузі діяльності підприємства та ґрунтується на припущенні, що найбільш ефективне використання корпоративних ресурсів дозволяє запобігти небезпекам за рахунок зміцнення внутрішнього потенціалу та створення умов для сталого розвитку. Критерієм оцінки тут виступає рівень ефективності використання ресурсів з усіх функціональних складових економічної безпеки (фінансової, техніко-технологічної, інтелектуальної, кадрової, нормативно-правової, екологічної, інформаційної, силової та ін.), тобто раціональне використання ресурсів розглядається як основа для запобігання загрозам економічній безпеці. Оцінка рівня економічної безпеки представляється як системи функціональних складових, кожна з функціональних груп як така також є системою показників [2; 11].

Підхід на основі оцінки економічних ризиків передбачає ідентифікацію та аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів, що загрожують безпеці підприємства, на основі методів кількісної та якісної оцінки конкретних ризиків. В результаті для різних загроз та негативних факторів розраховується ймовірна шкода, яка порівнюється з величиною прибутку, доходу або майна. У деяких методиках як критерій економічної безпеки може розглядатися прибуток, а рівень безпеки оцінюється відповідно до можливостей підприємства нейтралізувати виявлені ризики.

Програмно-цільовий підхід основою має інтегрування показників, які визначають рівень економічної безпеки підприємства. Значну увагу під час використання цього підходу слід приділити відбору показників та визначенню методів їх інтегрування. Також труднощі виникають при встановленні коефіцієнтів значущості на основі методів експертних оцінок [9, С. 74].

Кожен з існуючих методичних підходів до оцінки рівня економічної безпеки підприємства має певні переваги та недоліки (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги та недоліки найпоширеніших методичних підходів

Підхід	Переваги	Недоліки
Індикаторний	Простий у використанні. Не виникає складнощів у розрахунках та обґрунтуванні висновків	Концентрація на окремих чинниках економічної безпеки. Відсутність чіткого наукового обґрунтування об'єктивності включення тих чи інших індикаторів. Суб'єктивність у визначенні порогових значень економічної безпеки підприємства
Ресурсно-функціональний	Дозволяє досліджувати кожен функціональну складову. Дає можливість обліку галузевої специфіки	Відсутність визначеності з набором функціональних складових економічної безпеки підприємства. Не враховуються економічні ризики. Орієнтація, як правило, на ретроспективні показники, внаслідок чого складно прогнозувати стан системи в майбутньому
Ризиковий	Дозволяє оцінити конкретні ризики, що загрожують економічній безпеці підприємства	Наявність труднощів формалізованого опису динамічних властивостей підприємства з погляду досягнення та підтримання стану безпеки у взаємозв'язку з діями дестабілізуючих факторів. Не враховується наявний потенціал для розвитку
Програмно-цільовий	Враховує різні аспекти діяльності підприємства. Дозволяє зробити більш обґрунтовані висновки про загальний рівень економічної безпеки підприємства	Виникає складність в обґрунтуванні способу інтегрального розрахунку показника. Проблеми щодо граничних значень індикаторів економічної безпеки господарюючого суб'єкта. Використання експертних оцінок може призвести до суб'єктивності висновків. Складність в отриманні інформації для розрахунку вибраних якісних показників оцінки

Джерело: систематизовано автором на основі [2; 3; 4; 6; 11; 12]

Аналізуючи найвідоміші підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства, можна сказати, що сучасна економічна література не має єдиної методики комплексної оцінки економічної безпеки підприємства з урахуванням всіх необхідних критеріїв. Система оцінки та аналізу економічної безпеки складається з безперервного набору взаємопов'язаних блоків, етапів діяльності, методів, моделей, що дозволяють ідентифікувати, оцінити та

зменшити вплив ризиків до прийнятного рівня з мінімальними витратами ресурсів.

Для комплексного оцінювання рівня економічної безпеки підприємства рекомендуємо використовувати наступний методичний підхід, що сформований на основі узагальнення декількох підходів і складається з послідовних етапів оцінки.

На першому етапі визначається інформаційна база дослідження. Джерелами інформації мають бути фінансова звітність підприємства, основні техніко-економічні показники, показники праці, екологічних умов тощо. На другому етапі відбираються показники для оцінки економічної безпеки кожної структурної складової підприємства. Цей етап значною мірою визначає ефективність усієї системи управління економічною безпекою. Від комплексності та точності системи індикаторів залежить своєчасність виявлення негативних тенденцій та можливість попередження кризових ситуацій. Після дослідження показників, що характеризують структурні складові економічної безпеки підприємства, авторами було обрано одні з найбільш інформативних показників (табл. 2). На третьому етапі визначається рівень економічної безпеки для кожної складової (табл. 3).

Алгоритм розрахунку показників оцінки рівня економічної безпеки підприємства наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Система показників оцінки рівня економічної безпеки підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Економічна сутність показника
Оцінка фінансової складової		
$K_{авт}$ – коеф. автономії	Сума власних коштів / загальна сума фінансування (загальний підсумок балансу)	Можливість підприємства виконувати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів
$K_{фін}$ – коеф. фінансування	Залучені кошти / власний капітал	Відображає, яка кількість одиниць залучених коштів припадає на кожну одиницю власних
$K_{покp}$ – коеф. Покриття	Оборотні активи / поточні зобов'язання підприємства	Показує здатність підприємства швидко розраховуватись з борговими зобов'язаннями
$K_{одз}$ – коеф. оборотності дебіторської заборгованості	Чиста виручка від реалізації продукції / середньорічна величина дебіторської заборгованості	Показує швидкість обороту дебіторської заборгованості підприємства
$K_{окз}$ – коеф. оборотності кредиторської заборгованості	Чиста виручка від реалізації продукції/середньорічна величина кредиторської заборгованості	Показує швидкість обороту кредиторської заборгованості підприємства за певний період

продовження табл. 2

K_p – коеф. рентабельності діяльності	Валовий прибуток / собівартість реалізованої продукції	Показує прибуток підприємства з кожної гривні, яка була витрачена на реалізацію продукції
Оцінка техніко-технологічної складової		
$K_{вп}$ – коеф. виробничої потужності	Річний фонд робочого часу / трудомісткість виробництва	Показує максимально можливий випуск продукції за певний час у встановленій номенклатурі й асортименті при повному завантаженні обладнання
$K_{зн}$ – коеф. зносу	Сума зносу основних засобів / балансова вартість основних засобів	Відображає частку вартості основних засобів, яку списано на витрати виробництва попередніх періодів
$K_{фв}$ – фондовіддача	Обсяг виробництва у вартісному вираженні / середньорічна вартість основних засобів підприємства	Показує кількість одиниць виготовленої продукції у гривнях, що припадає на одиницю вартості основних фондів
$K_{інт}$ – коеф. інтенсивного використання обладнання	Обсяг виготовленої продукції за певний період / виробнича потужність обладнання	Показує рівень використання виробничої потужності підприємства
Оцінка інтелектуально-кадрової складової		
$K_{пл}$ – коеф. плинності кадрів	Кількість звільнених за власним бажанням та за порушення трудової дисципліни / середньо-облікова чисельність працюючих	Показує рух кадрів на підприємстві, що обумовлено незадоволеністю працівників виробничою ситуацією або незадоволеністю керівника підприємства виробничою поведінкою працівників
$K_{п}$ – продуктивність праці	Обсяг продукції / кількість праці, витраченої на її виробництво	Показує здатність робітників виробляти за одиницю робочого часу визначений обсяг продукції
$K_{фоз}$ – фондоозброєність праці	Середньорічна вартість основних виробничих фондів / середньооблікова чисельність робітників	Характеризує рівень оснащення працівників основними виробничими засобами
$K_{ра}$ – коеф. Раціоналізаторської активності	Кількість винаходів (раціональних пропозицій, ноу-хау тощо) / кількість працюючих	Показує частку пропозицій, що слугують підвищенню продуктивності праці, яка припадає на одного працівника
$K_{квал}$ – коеф. співвідношення висококваліфікованих та кваліфікованих працівників	Висококваліфіковані працівники / загальна кількість працівників	Відображає рівень забезпеченості підприємства висококваліфікованими кадрами

продовження табл. 2

Оцінка екологічної складової		
$K_{\text{вик}}$ – коеф. перевищення нормативного обсягу викидів шкідливих речовин в атмосферу	Сумарний показник забруднення сумішшю речовин / дозволений для підприємства сумарний гранично допустимий обсяг викиду шкідливих речовин	Відображає ступінь перевищення реальних викидів шкідливих речовин в атмосферу над нормативними рівнями
$K_{\text{люд}}$ – коеф. залюднення ареалу шкідливого впливу	Сума нормативної щільності населення і середня щільність населення у межах ареалу шкідливого впливу підприємства / середня щільність населення у межах ареалу шкідливого впливу підприємства	Показує рівень заселеності ареалу шкідливого впливу підприємства і потенційну небезпеку підприємства для населення

Джерело: сформовано та систематизовано автором на основі [1; 3; 5; 7; 10]

Після систематизації показників (табл. 2) потрібно розрахувати їх темпи змін. Після цього ми можемо здійснити оцінку кожної структурної складової економічної безпеки підприємства (табл. 3).

Таблиця 3

Визначення рівня складових економічної безпеки підприємства

Фінансова складова
$K_{\text{фін}} = \frac{t_{\text{покp}} \times t_{\text{одз}} \times t_{\text{окз}} \times t_p \times t_{\text{авт}}}{t_{\text{фін}}},$ <p> $t_{\text{покp}}$ – темп зміни коеф. покриття; $t_{\text{одз}}$ – темп зміни коеф. оборотності дебіторської заборгованості; $t_{\text{окз}}$ – темп зміни коеф. оборотності кредиторської заборгованості; t_p – темп зміни коеф. рентабельності діяльності; $t_{\text{авт}}$ – темп зміни коеф. автономії; $t_{\text{фін}}$ – темп зміни коеф. фінансування </p>
Техніко-технологічна складова
$K_{\text{тг}} = \frac{t_{\text{ен}} \times t_{\text{фв}} \times t_{\text{инт}}}{t_{\text{зн}}},$ <p> де $t_{\text{ен}}$ – темп зміни коеф. виробничої потужності; $t_{\text{фв}}$ – темп зміни фондівіддачі; $t_{\text{инт}}$ – темп зміни коеф. інтенсивного використання обладнання; $t_{\text{зн}}$ – темп зміни коеф. зносу </p>

продовження табл. 3

Інтелектуально-кадрова складова
$K_{ик} = \frac{t_{\Pi} \times t_{\Phi O3} \times t_{pa} \times t_{квал}}{t_{нл}},$
де t_{Π} – темп зміни продуктивності праці; $t_{\Phi O3}$ – темп зміни фондоозброєності праці; t_{pa} – темп зміни коеф. раціоналізаторської активності; $t_{квал}$ – темп зміни коеф. співвідношення висококваліфікованих та кваліфікованих працівників; $t_{нл}$ – темп зміни коеф. плинності кадрів
Політико-правова складова
$K_{пш} = \prod_{i=1}^n x_i,$
де n – кількість аналізованих факторів; x_i – значення показника і-ого фактора
Екологічна складова
$K_e = \frac{1}{t_{вук} \times t_{люд}},$
де $t_{вук}$ – темп зміни коеф. перевищення нормативного обсягу викидів шкідливих речовин в атмосферу; $t_{люд}$ – темп зміни коеф. залюднення ареалу шкідливого впливу
Узагальнюючий показник рівня економічної безпеки підприємства (R)
$R = K_{фин} \times K_{тг} \times K_{ит} \times K_{пш} \times K_e$

Джерело: сформовано автором на основі [5; 7; 10]

Нормативне значення всіх перерахованих вище показників рівня складових економічної безпеки становить ≥ 1 , тобто лише в цьому випадку рівень складової економічної безпеки вважається прийнятним.

Отже, якщо значення узагальнюючого показника (R) більше 1, то рівень економічної безпеки підприємства можна рахувати задовільним, якщо менше 1, то рівень економічної безпеки вважається низьким. В такому разі необхідно повернутися до оцінки кожної із складових економічної безпеки і визначити, які з них не відповідають нормативним значенням та шукати причини такого стану речей.

Висновки. Отже, в сучасній економічній літературі існує багато різних методів для визначення рівня економічної безпеки підприємства. Найпоширенішими з них є індикаторний, ресурсно-функціональний, програмно-цільовий та ризиковий. Однак, навіть ці підходи не дають можливості комплексного оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Тому запропонована авторами

методика оцінки дасть змогу оцінити кожен складову економічної безпеки, а саме фінансову, техніко-технологічну, інтелектуально-кадрову, політико-правову та екологічну для отримання узагальнюючого показника рівня економічної безпеки підприємства, щоб мати змогу швидко реагувати на різного роду фактори та зміни, що можуть негативно вплинути на діяльність підприємства, якщо вчасно на них не реагувати.

1. Алькема В. Г., Літвін Н. М., Кириченко О. С. Економічна безпека інноваційного підприємства : навч. посіб. ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с.
2. Варічева Р. В. Методичні підходи до оцінки якості економічної безпеки підприємства: облікове забезпечення. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2016. № 3(1). С. 88–93. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_3\(1\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_3(1)_20). (дата звернення: 05.06.2022).
3. Васильців Т. Г., Микитюк Р. М. Удосконалення методики оцінювання економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2012. Вип. 22.14. С. 181–188.
4. Дідик А. М. Економічна безпека підприємства : підручник. Львів : Львівська політехніка, 2019. 624 с.
5. Економічна безпека підприємств : підручник / Ортинський В. Л., Керницький І. С., Живко З. Б. та ін. Київ : Алерта, 2011. 704 с.
6. Коптева Г. М. Класифікація підходів до оцінки економічної безпеки підприємства. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління.* 2020. Вип. 2(25). С. 221–229. URL: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.25-32>. (дата звернення: 05.06.2022).
7. Пилецька С. Т., Коритько Т. Ю., Ткаченко Є. В. Модель інтегральної оцінки економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Донбасу.* 2021. № 3 (65). С. 56–65. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/181846>. (дата звернення: 05.06.2022).
8. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства : навч. посіб. «Центр учбової літератури», 2018. 320 с.
9. Сисоліна Н. П. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. Кіровоград : КНТУ, 2014. 226с.
10. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2018. 234 с.
11. Сосновська О. О., Житар М. О. Аналіз методів оцінки рівня економічної безпеки підприємств. *Бізнес Інформ.* 2019. № 1. С. 21–26. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2019-1_0-pages-21_26.pdf (дата звернення: 05.06.2022).
12. Bondarenko-Berehovysh V. Methodical approach to the assessment of the economic security management system of the enterprise. *German International Journal of Modern Science.* 2021. № 9. P. 11–15. URL: <https://dizzw.com/wp-content/uploads/2021/05/Deutsche-internationale-Zeitschrift-f%C3%BCr-zeitgen%C3%B6ssische-Wissenschaft-%E2%84%969-part-2-2021.pdf> (дата звернення: 05.06.2022).

REFERENCES:

1. Alkema V. H., Litvin N. M., Kyrychenko O. S. Ekonomichna bezpeka innovatsiinoho pidprijemstva : navch. posib. VNZ «Universytet ekonomiky ta prava «KROK», 2015. 320 s.
2. Varicheva R. V. Metodichni pidkhody do otsinky yakosti ekonomichnoi bezpeky pidprijemstva: oblikove zabezpechennia. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky.* 2016. № 3(1). S. 88–93. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_3\(1\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_3(1)_20). (data zvernennia: 05.06.2022).

3. Vasylytsiv T. H., Mykytiuk R. M. Udoskonalennia metodyky otsiniuvannia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. 2012. Vyp. 22.14. S. 181–188. 4. Didyk A. M. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva : pidruchnyk. Lviv : Lvivska politekhnika, 2019. 624 s. 5. Ekonomichna bezpeka pidpriemstv : pidruchnyk / Ortynskyi V. L., Kernytskyi I. S., Zhyvko Z. B. ta in. Kyiv : Alerta, 2011. 704 s. 6. Koptieva H. M. Klasyfikatsiia pidkhodiv do otsinky ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. *Skhidna Yevropa: Ekonomika, biznes ta upravlinnia*. 2020. Vyp. 2(25). S. 221–229. URL: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.25-32>. (data zvernennia: 05.06.2022). 7. Piletska S. T., Korytko T. Yu., Tkachenko Ye. V. Model intehralnoi otsinky ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*. 2021. № 3 (65). S. 56–65. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/181846>. (data zvernennia: 05.06.2022). 8. Ptashchenko L. O. Stratehichne ta innovatsiine zabezpechennia rozvytku systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva : navch. posib. «Tsentр uchbovoi literatury», 2018. 320 s. 9. Sysolina N. P. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva : navch. posib. Kirovohrad : KNTU, 2014. 226 s. 10. Solomina H. V. Zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemnytstva : navch. posib. Dnipro : DDUVS, 2018. 234 s. 11. Sosnovska O. O., Zhytar M. O. Analiz metodiv otsinky rivnia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv. *Biznes Inform*. 2019. № 1. С. 21–26. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2019-1_0-pages-21_26.pdf (data zvernennia: 05.06.2022). 12. Bondarenko-Berehovych V. Methodical approach to the assessment of the economic security management system of the enterprise. *German International Journal of Modern Science*. № 9. 2021. S. 11–15. URL: <https://dizzw.com/wp-content/uploads/2021/05/Deutsche-internationale-Zeitschrift-f%C3%BCr-zeitgen%C3%B6ssische-Wissenschaft-%E2%84%969-part-2-2021.pdf> (data zvernennia: 05.06.2022).

Shylo Zh. S. ^[1; ORCID ID: 0000-0002-2669-6734],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor,

Krechko M. Yu. ^[1; ORCID ID: 0000-0001-6757-1025],

Senior Student

¹*National University of Water and Environmental Engineering, Rivne*

METHODS OF ASSESSING THE LEVEL OF ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE: APPROACHES TO ASSESSING AND ENSURING ECONOMIC SECURITY

The article investigates and summarizes approaches to assessing the level of economic security of the enterprise. The most common approaches such as indicator, resource-functional, program-target and approach based on the theory of economic risks are highlighted. The content, advantages and disadvantages of each of them are analyzed. It is determined that the modern economic literature does not have a single method of comprehensive assessment of the economic security of the enterprise, taking into account all the necessary criteria.

The use of a methodological approach is developed, which is developed on the basis of generalization of several approaches and consists of successful stages of assessment for a comprehensive assessment of the level of economic security of the enterprise. The developed technique is carried out in the following sequence: at the first stage the information base of research is defined. Sources of information should be the financial statements of the enterprise, the main technical and economic indicators, labor indicators, environmental conditions, etc.; in the second stage, indicators are selected to assess the economic security of each structural component of the economic security of the enterprise. For this purpose in the course of scientific research one of the most informative, according to authors, indicators characterizing structural components of economic safety of the enterprise was chosen; the third stage determines the level of economic security for each component. Therefore, after the systematization of indicators, an assessment of each structural component of economic security, namely financial, technical and technological, intellectual and personnel, environmental and political and legal.

Keywords: economic security of the enterprise; components of economic security; approaches; evaluation methods; comprehensive assessment.

Отримано: 06 червня 2022 р.
Прорецензовано: 11 червня 2022 р.
Прийнято до друку: 24 червня 2022 р.